

Tryggare mötesplatser för unga hbtq-personer

OM MUCF

Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor tar fram **kunskap om ungas levnadsvillkor** och om **det civila samhällets förutsättningar**.

Vi ger bidrag till föreningsliv, kommuner och internationellt samarbete.”

Två huvudsakliga politikområden

Ungdomspolitik - Med fokus på unga

- Uppföljning av ungas levnadsvillkor
- Ungdomsperspektivet
- Stötta kommuner

Politiken för det civila samhället

- Fördjupa och sprida kunskapen om det civila samhället
- Stötta kommuner

Vad kommer jag prata om?

- Hälsosituationen bland unga hbtq-personer
- Internet – som mötesplats och resurs
- Det går att förändra!
- Metoder och stöd

Tre budskap

**Unga hbtq-
personer blir**
**Diskrimi-
nerade**

Detta leder till
ohälsa

Det går att
förändra!

Handlar om olika förväntningar/föreställningar som berör:

- Relationer
- Sex
- Hur en kropp ser ut
- Sexuell läggning
- Hur vi uttrycker kön
- Funktion
- Maskulinitet
- Feminitet

Är det dåligt att passa in i normen?

- Nej, absolut inte.
- Men det är dåligt att personer som inte passar in i normen behandlas sämre, osynliggörs, trakasseras och diskrimineras.
- Normer kring kön, sexualitet och relationer måste breddas för att rymma fler

Attityder till maskulinitet / femininitet

	tjejer	killar
Det finns förväntningar hur jag ska vara som kille eller tjej	90 %	87%
Det är viktigt att tjejer är kvinnliga	25 %	54 %
Det är viktigt att killar är manliga	32 %	56 %
De flesta i mitt umgänge/min omgivning tycker att det är viktigt att killar är manliga	59 %	64 %

(Ungdomsstyrelsens ungdomsenkät 2012)

Förväntningar utifrån kön

- 9 av 10 upplever förväntningar utifrån kön
- "Manligt"/"kvinnligt" viktigare för killar
- Omgivningens förväntningar upplevs starkare än egna åsikter
- Många vill förändra bilden av vad som ses som "manligt"

(Ungdomsstyrelsens ungdomsenkät 2012, 16-25 år)

Sambandsanalys

Instämmer i stereotypa påståenden om
könsroller och maskulinitet samt utövat våld

Killar: risken ökar med 3,2 gånger

Tjejer: risken ökar med 2,5 gånger

Olika former av våld

Var blev du utsatt senaste gången?

(Skolundersökning om brott, SUB 2008, ÅK) procent)

	Grövre våld		Lindrigare våld	
	Tjejer	Killar	Tjejer	Killar
Skolan/skolgården	34	46	39	59
I bostaden	17	3	25	5
Hemma hos annan	13	1	8	4
Kommunikationsmedel	7	2	3	3
Café, fritidsgård, gata m.m.	30	47	26	30

Hälsosituationen i siffror - Våld

Folkhälsoenkäten (16-29 år)

- **Var tredje** ung homo- och bisexuell man har utsatts för våld
- **Var fjärde** ung homo- och bisexuell man uppgav att de utsatts för hot om våld
- **Var femte** ung homo- och bisexuell kvinna och ung transperson har utsatts för hot om våld

Psykosocial livssituation ↔ utsatthet

Personer med låg självkänsla
utsätter sig för fler risker

Familjen är viktig

Unga hbtq-personer är mer
utsatta

Psykosocial livssituation ↔ utsatthet

35 % anger att de har blivit
tvingade till sexuella handlingar
under det senaste året (15-26 år)

Motsvarande andel för åldrarna
15-18 år är **46 %**

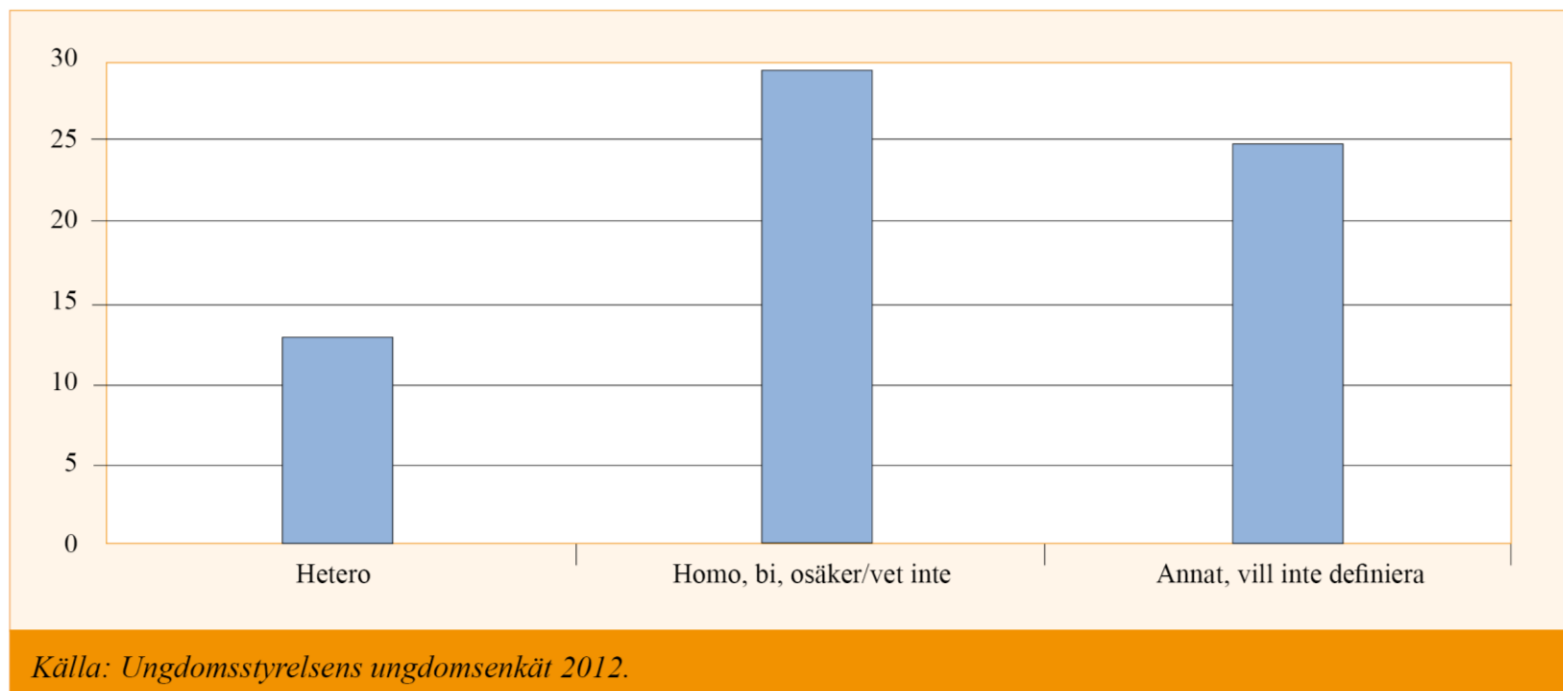
Motsvarande andel för
transpersoner är **49 %**

Otrygghet och låga förväntningar

Avstått från att besöka fritidsverksamhet

Andel som anger att de någon gång avstått från att besöka/delta i någon fritidsverksamhet som till exempel fritidsgård, idrottsförening eller annan föreningsverksamhet på grund av rädsla att bli dåligt bemött/behandlad, 16–25 år, 2012.

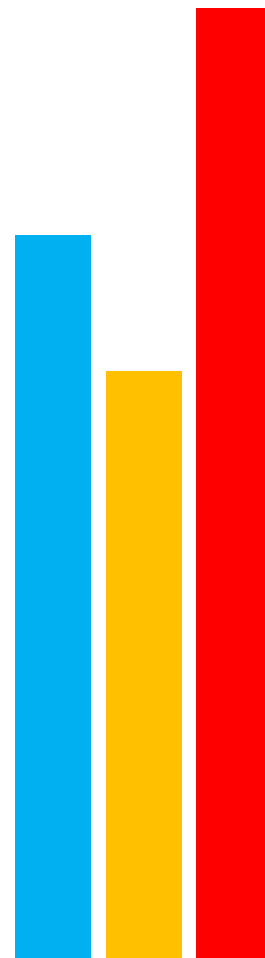
Nedsatt psykiskt välbefinnande

Folkhälsoenkäten (16-29 år)

- Bland unga transpersoner har **54 %** nedsatt psykiskt välbefinnande
- Bland unga homo- och bisexuella personer har **50 %** av kvinnorna och **30 %** av männen nedsatt psykiskt välbefinnande

När livet känns fel (16-24 år)

- Tjejer 27 procent
- Killar 15 procent

Själv mordstankar och försök

Folkhälsoenkäten (16-29 år)

- Transpersoner: **65 %** har allvarligt övervägt att ta sitt liv. **27 %** har försökt.
- Homo- och bisexuella tjejer: **47%** har allvarligt övervägt att ta sitt liv. **26 %** har försökt.
- Homo- och bisexuella killar: **40 %** har allvarligt övervägt att ta sitt liv. **10 %** har försökt.

Nätet som arena och resurs

Ungdomsperspektivet

Många unga har säkerhetsstrategier och kunskap om risker...
...samtidigt tar de risker

För många ger internet utökade möjligheter till sexuellt
självbestämmande...
...samtidigt råkar många ut för ovälkomna eller obehagliga
upplevelser.

Många unga tar risker...
...samtidigt är man hård mot andra som tagit risker och har
råkat illa ut.

Internet utanför heteronormen

- För denna grupp unga tydliggörs ytterligheterna
- I större utsträckning blivit utsatta för ovälkomna närmanden och internetrelaterade övergrepp.
- Det var fler unga hbt-personer som upplevde att den de träffade offline försökte övertala dem till att ha sex mot sin vilja (49 % jämfört med 29% - 2009)

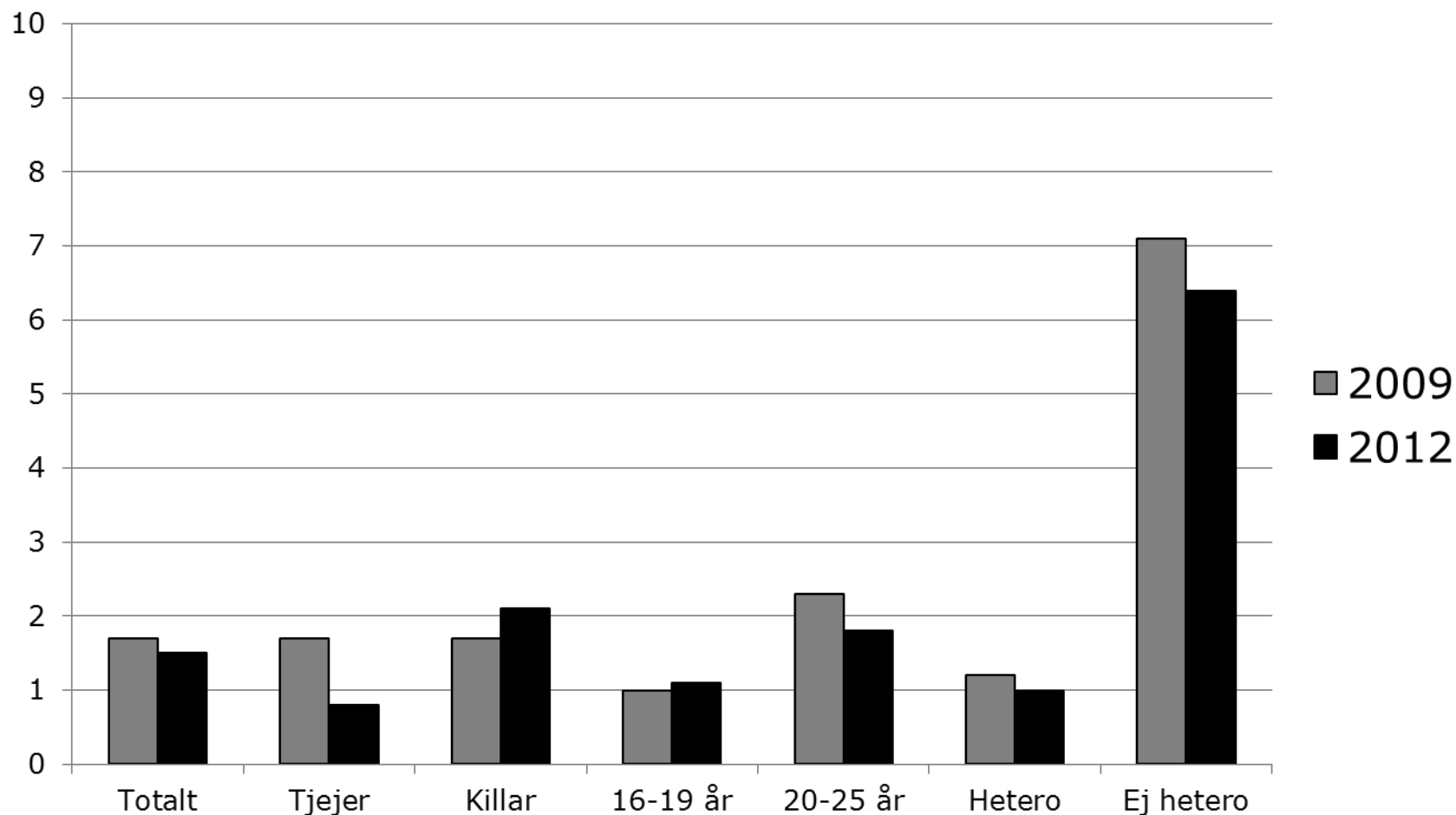
Internet utanför heteronormen

- Internet är ett effektivt sätt att skaffa information och att komma i kontakt med andra hbt-personer.
- Använder internet för sexuella syften i större utsträckning.
- Fler unga hbt-personer angav att de har haft sex offline med någon som de träffat via nätet
- Nätet ses som en frizon från fysiskt våld

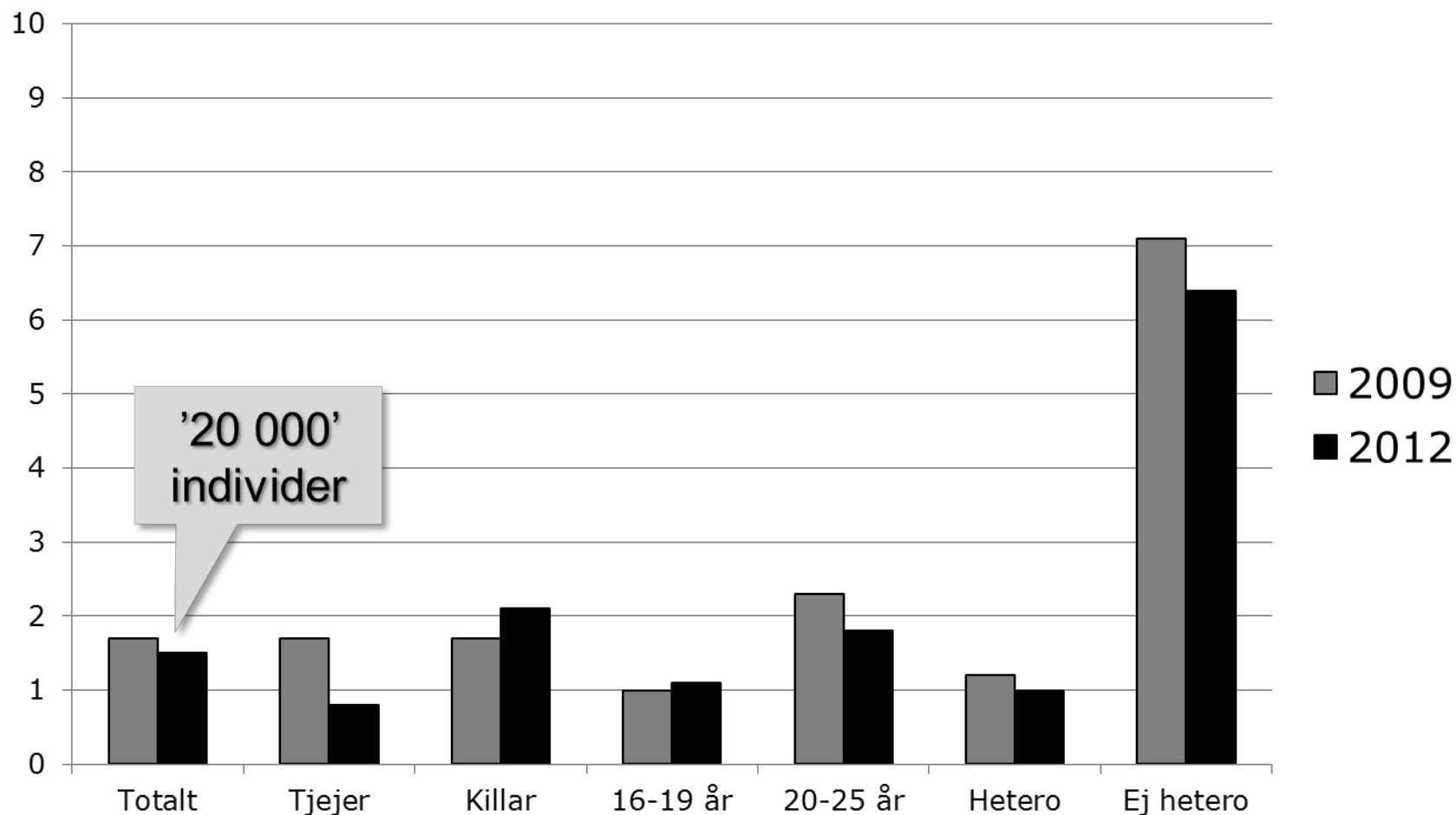

Om sex mot ersättning

Har du någon gång tagit emot ersättning för sex? 16-25 år.

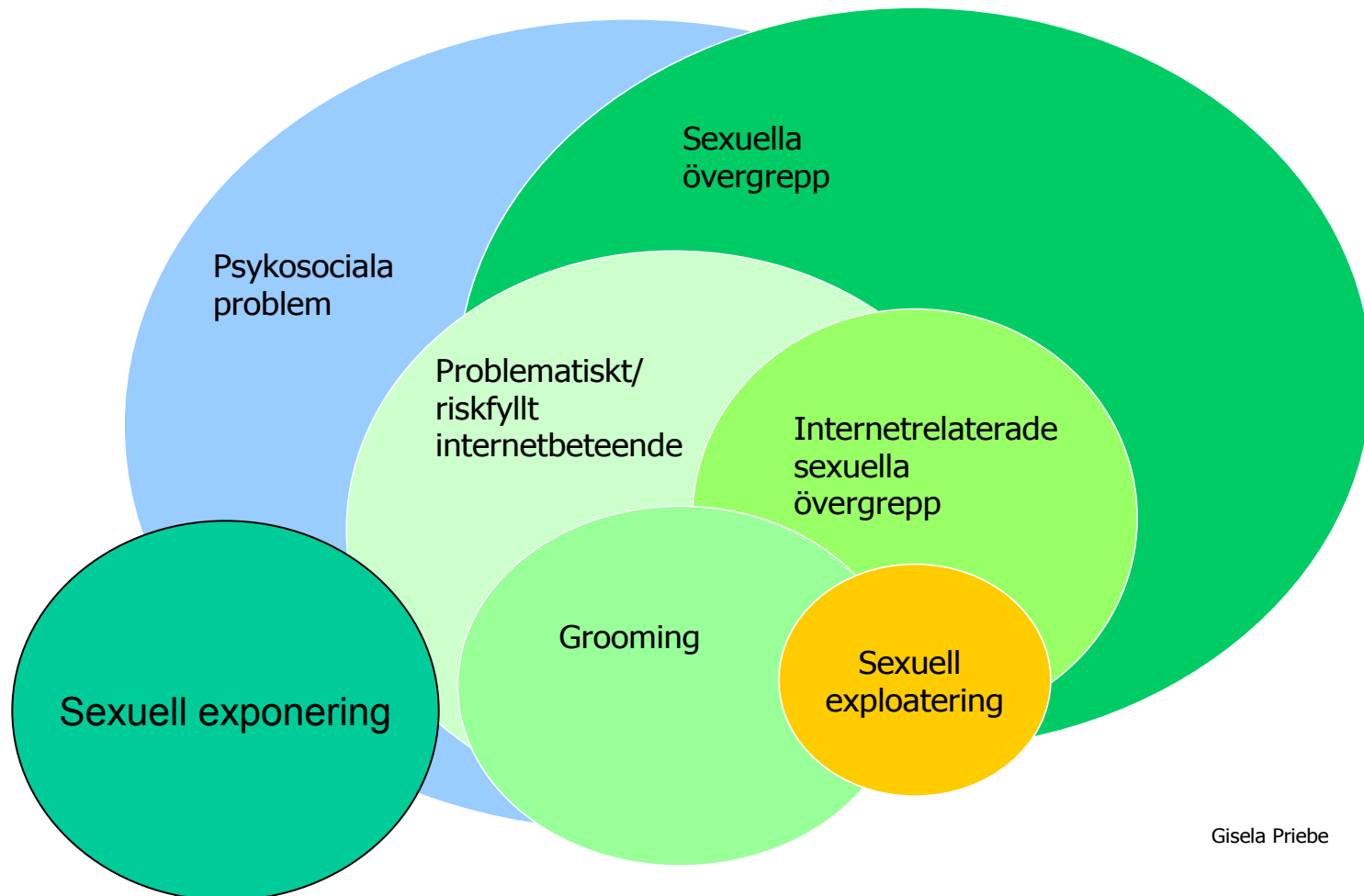
Har du någon gång tagit emot ersättning för sex? 16-25 år.

Unga som lägger ut "sexiga" bilder/klipp av sig själva på internet eller som fått ersättning för sex har ofta en komplex och problemfylld tillvaro på flera områden.

- Upplever ohälsa
- Bedömer sitt allmäntillstånd som ganska eller mycket dåligt
- Har stressrelaterade symtom
- Erfarenhet av våld i familjen
- *Det finns ett starkt samband mellan erfarenheter av sex mot ersättning och att ha blivit utsatt för sexuella övergrepp under uppväxten*

Avgränsningar och överlappningar

För vem berättar unga om övergrepp?

- De flesta talar med någon
- Pojkar talar mera sällan med någon
- Många ungdomar talar enbart med en jämnårig vän
- Få talar med någon professionell

Det går att förändra!

Det går att förändra!

- Se över den egna verksamheten
- Var normkritisk - Sudda ut gränser
- Kompetenta och ansvarstagande vuxna

Sudda ut gränser

"Jag har också haft mycket bra lärare som ställt upp för mig. En av dem tog in hbtq precis lika naturligt som heterohistorier utan att uppmärksamma att hon just tagit in hbtq. Hon blev förvånad över att vi reagerade. Den dagen hon gjorde det för första gången log jag i en hel vecka."

Ansvar och dialog

"Om jag vore lärare och skulle ha min första klass, det första jag skulle säga är; 'att om ni har något väldigt personligt som ni skulle vilja prata om, som till exempel identitet och som jag ska tänka på, så vill jag att ni kommer till mitt kontor'. Det är ärligt och från och med dag ett så vet läraren vad den ska tänka på."

Det går att förändra!

Språk

" Det vi inte kan sätt ord på finns inte"

" Nu tror jag att jag vet vad jag är"

Information

- Tillgänglig, Relevant, Anpassad

Socialt stöd och bemötande

Kontakt och information på nätet

"Internet är väldigt viktigt för mig eftersom det var där jag hittade mycket fakta om transsexualism, som hur en utredning går till, om olika operationer, hormoner, anhöriga. Jag känner inte några människor alls som känner likadant som mig, att de är födda i fel kön, jag brukar söka likasinnade på nätet, så man inte känner sig ensam. Man kan prata med varandra om tankar och funderingar, ge varandra tips och information."

Det går att förändra!

Vård, socialt stöd och bemötande

- Samarbeta med andra institutioner/organisationer
- Hjälpa till att hitta information
- Hänvisa vidare
- Tryggare mötesplatser

Att tänka på - internet

- De unga är experterna- på vissa saker...
- Möjliggöra samtalen, nu och framåt.
- Empatiförstärkande- "kompisperspektiv".
- Lyfta verkligheten så komplex som den är.
- Vad är lagligt/olagligt?
- Möjliggöra stöd och hjälp.
- Arbeta inkluderande.

Att tänka på - internet

- Tänk igenom egna värderingar så att ni inte är med och återskapar myter och fördomar
- Våga säga att du inte vet när du inte kan svaret på en fråga.
- Tänk på att inte alla i klassen är heterosexuella, ta ibland exempel med två av samma kön

Att tänka på - internet

- Prata om gränssättning - Det är bättre att filtret sitter i huvudet än i datorn
- Var inte fördomande
- Våga fråga!

Metodböcker – Exempel MUCF

Tips – resurser och stöd

Statens medieråd

- [Nohate.se](#)
- [MIK-rummet](#)

RFSL Ungdom

- [Pegasus.se](#)
- [Transformering.se](#)

Tips – resurser och stöd

Surfa Lugnt

- För föräldrar
- Ung på nätet - pod

UMO.se

- Stöd för unga
- Exempel på normkritik

Vill du veta mer?

www.mucf.se

Hbt@mucf.se